

Mirsad Cvrk

06.09.2026. 15:05
Pogledano: 538 puta

Proceduralna Pravda

Tokom časa učenici analiziraju proceduralnu pravdu, zakonski proces i trodiobu vlasti, povezujući pravične procedure sa zaštitom ljudskih prava i dostojanstva, te kroz analizu slučajeva razvijaju kritičko mišljenje, odgovornost i povjerenje.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 7. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Predmet

Građansko obrazovanje

Ključne kompetencije

Učiti kako učiti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Učenici će definisati proceduralnu pravdu, zakonski proces i povelju prava te objasniti ciljeve pravednog donošenja odluka.

Ishodi:

Učenik/učenica:

- posjeduje sposobnost analiziranja uloge trodiobe vlasti i nivoa vlasti u BiH u zaštiti ljudskog dostojanstva
- ima razvijeno kritičko mišljenje kroz prepoznavanje pravičnih procedura i mehanizama kontrole moći
- argumentuje važnost poštovanja pravila radi zaštite privatnosti, slobode i općeg dobra

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 - Refleksija o pravilima i ljudskom dostojanstvu

Nastavnik pokreće razgovor pitanjem o nepravednom optuživanju bez mogućnosti odbrane ili provjere dokaza, uvodeći pojam proceduralne pravde – pravednosti načina skupljanja informacija i donošenja odluka – i najavljujući ključne pojmove (zakonski proces, povelja prava).

Aktivnost 2 - Interaktivna obrada i ustavni okvir

Nastavnik objašnjava tri cilja proceduralne pravde (povećanje šansi za otkrivanje istine, pravedno korištenje informacija, zaštita osnovnih vrijednosti – privatnost, sloboda, distributivna pravda) i trodiobu vlasti (zakonodavna, izvršna, sudska) kao temelj mira i stabilnosti. Potom mapira četiri nivoa vlasti u BiH (državni, entitetski – Federacija BiH s 10 kantona i Republika Srpska – i Brčko Distrikt, kantonalni, općinski); učenici u parovima/malim grupama analiziraju zašto poštovanje procedura na svakom nivou gradi povjerenje građana i kako njihovo kršenje stvara osjećaj nepravde.

Aktivnost 3 - Praktična primjena – analiza slučajeva

Učenici otvaraju udžbenik na stranama 70–71 i u grupama diskutuju o ponuđenim situacijama, fokusirajući se na to da li su informacije prikupljene na pravedan način i da li su zaštićena prava pojedinaca.

Aktivnost 4 - Osvrt na naučeno i evaluacija

Rekapitulacija da su pravične procedure brana protiv samovolje pojedinaca na vlasti. Nastavnik dijeli nastavni listić „Proceduralna pravda u praksi“ za formativnu samoprocjenu i daje upute za domaći rad.

Potrebni resursi

- udžbenik Građanskog obrazovanja (str. 70–71)
- nastavni listić „Proceduralna pravda u praksi“
- shematski prikaz trodiobe vlasti i nivoa vlasti u BiH
- tabla/pametna tabla

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Učenici trebaju da:

- odgovore na pitanja iz četiri situacije iz udžbenika (str. 70–71), uz obrazloženje da li je proceduralna pravda ispoštovana;
- obrazlože odgovore (3–4 rečenice) na pitanja „Šta vi mislite?“ (kraj str. 71), povezujući donošenje pravednih odluka s očuvanjem mira i ljudskog dostojanstva u školi i kantonu.

Rok za izradu: do sljedećeg časa.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola